

SLAVERNIJGESCHIEDENIS- TOUR DOORSURINAME

Ontrafel de Complexiteit, Ontdek de Verhalen: Een Gids naar Begrip en Empathie in de Slavernijgeschiedenis van Suriname

"Ontdek de essentie van onze geschiedenis, van de inheemse bevolking tot cruciale historische momenten; een educatieve en empathische reis die de complexiteit van het Surinaamse slavernijverleden onthult."

Melvin Seedorf
22-11-2023

Inhoud

Inleiding	2
Belangrijkste Aspecten en Gebeurtenissen	2
Handel tussen Afrikaanse Gemeenschappen	2
Het Functioneren van het Slavernijsysteem	2
Concrete Informatie over Plantages	2
Complexiteit van het Verhaal	2
Belangrijke Historische Gebeurtenissen	2
Onderwijs als Bijdrage aan het Einde van de Slavernij	2
Historische Locaties en Bezienswaardigheden	3
Verhalen en Anekdoten	3
Bronnen en Documentatie	3
Verrijking van Deelnemerservaring	3
Onderbelichte Aspecten van Slavernij	4
Respect en Inclusiviteit	4
Interactieve en Educatieve Elementen	4
Overige Suggesties en Feedback	4
Conclusie en dankwoord	4

Rapport Resultaten Slavernijgeschiedenistour door Suriname Enquête

Inleiding

Dit rapport presenteert de resultaten van een enquête die is uitgevoerd als onderdeel van het project voor de ontwikkeling van een slavernijgeschiedenis tour door Suriname. Het doel van de enquête was om deskundige input te verzamelen om de inhoud en ervaring van de tour te verrijken. Tientallen respondenten hebben hun inzichten gedeeld, waardoor we een dieper begrip hebben gekregen van wat de tour zou moeten omvatten om een waarheidsgetrouw en impactvol verhaal van het slavernijverleden in Suriname te presenteren.

Belangrijkste Aspecten en Gebeurtenissen

Inheems en als Eerste Slaafgemaakten

Respondenten benadrukten het belang van het opnemen van de inheemse bevolking als de eerste slaafgemaakten in het narratief van de tour. Dit aspect vormt de basis voor het begrip van de slavernijgeschiedenis in Suriname.

Handel tussen Afrikaanse Gemeenschappen

De tour moet het narratief beginnen in Afrika en de handel tussen Afrikaanse gemeenschappen bespreken, waardoor de context van de slavernij wordt versterkt.

Het Functioneren van het Slavernijstelsel

Het slavernijstelsel moet worden beschreven in politieke, economische en sociaal-culturele aspecten, inclusief de opbouw van een raciale maatschappij. Dit helpt deelnemers te begrijpen hoe diepgeworteld het stelsel was.

Concrete Informatie over Plantages

De respondenten benadrukten het belang van het verstrekken van concrete informatie over het functioneren van plantages om de dagelijkse realiteit van tot slaaf gemaakten te begrijpen.

Complexiteit van het Verhaal

Het vermijden van een zwart-wit benadering van de Marrons is van groot belang, omdat dit de complexiteit van het verhaal benadrukt en verschillende perspectieven belicht.

Belangrijke Historische Gebeurtenissen

De tour moet belangrijke historische gebeurtenissen zoals de Cojo brand (1932) en Keti Koti (1863) markeren, evenals de periode van contractarbeid in 1873. Deze gebeurtenissen hebben een diepgaande impact gehad op de geschiedenis van Suriname.

Onderwijs als Bijdrage aan het Einde van de Slavernij

De rol van onderwijs bij het bevorderen van het einde van de slavernij moet worden benadrukt om de waarde van kennis in het proces van bevrijding te illustreren.

Historische Locaties en Bezienswaardigheden

De respondenten raadden de volgende historische locaties en bezienswaardigheden aan:

- Monumenten in Paramaribo, plantages in Commewijne, Fort Zeelandia en historische locaties zoals Jodensavanne.
- De historische binnenstad van Paramaribo en vaartochten over de Surinamerivier naar Commewijne.
- Plantage Bakkie en Frederiksdorp, Marienburg.
- Het nationaal archief voor registers en oude locaties van plantages.
- Huizen van historische figuren zoals Elisabeth Samson en Anton de Kom.

Verhalen en Anekdoten

De respondenten raadden de volgende verhalen en anekdotes aan om op te nemen in de tour:

- Verhalen uit boeken van Cynthia McLeod.
- Persoonlijke verhalen van vrijheidsstrijders zoals Cojo Branti, Mentor en Present.
- Verhalen van individuele slachtoffers en hun ervaringen.
- Verhalen van figuren zoals Alida, mishandeld door Susanna du Plessis.
- Verhalen over heldendaden, verzet en overlevingskracht van tot slaaf gemaakten.

Bronnen en Documentatie

De respondenten raadden de volgende bronnen en documentatie aan:

- Boeken zoals "Wij slaven van Suriname" door Anton de Kom en "Hoe duur was de suiker" door Cynthia McLeod.
- Onderzoeken van Karwan Fatah-Black, archieven en nationale archieven.
- Documentaires en podcasts zoals "De Plantage van Onze Voorouders" en "Ketens en Banden."

Verrijking van Deelnemerservaring

Om de deelnemerservaring te verrijken, raadden respondenten de volgende benaderingen aan:

- Gebruik storytelling en persoonlijke geschiedenisverhalen om het verleden tastbaar te maken.
- Laat deelnemers dingen voelen en ervaren, bijvoorbeeld door interactieve elementen of re-enactment.
- Maak de tour informatief en bied een veilige omgeving voor vragen en dialoog.
- Zorg voor inclusiviteit en vermijd het aanpraten van schuldgevoel bij specifieke groepen.

Onderbelichte Aspecten van Slavernij

Respondenten benadrukten de noodzaak om de volgende onderbelichte aspecten van slavernij te belichten:

- Belicht de overgang van slavernij naar contractarbeid en de voortzetting van uitbuiting.
- Aandacht voor (seksueel) misbruik, uitbuiting en wetten met betrekking tot slaven.
- Onderwijs als belangrijk aspect.
- De complexiteit en nuances van de geschiedenis, inclusief de vermenging van verschillende bevolkingsgroepen.
- De rol en geschiedenis van inheemse bevolkingen en contractarbeiders.

Respect en Inclusiviteit

Om respect en inclusiviteit te waarborgen, raadden respondenten de volgende benaderingen aan:

- Creëer een veilige ruimte voor dialoog en inclusiviteit.
- Train gidsen om respectvol en open te zijn voor vragen en gevoelige onderwerpen.
- Vermijd het nadruk leggen op schuldgevoel bij specifieke groepen.
- Bied ruimte voor verschillende perspectieven en meningen.

Interactieve en Educatieve Elementen

Om de tour interactief en educatief te maken, raadden respondenten de volgende elementen aan:

- Gebruik van 3D-beleving, storytelling en tastbare voorwerpen.
- Laat deelnemers zelf ervaren, voelen en doen, bijvoorbeeld door interactieve activiteiten.
- Moedig deelnemers aan om hun eigen ervaringen vast te leggen, bijvoorbeeld via podcasts of social media.
- Combineer educatie met activiteiten zoals koffieplukken of het bedienen van een suikermolen.

Overige Suggesties en Feedback

Tot slot, respondenten gaven nog de volgende aanvullende suggesties en feedback:

- Benadruk dat het verhaal goed moet worden verteld en de vormgeving in dienst moet staan van het onderwerp.
- Moedig interactie, dialoog en debat aan.
- Gebruik geluiden, geuren en temperaturen om bezoekers fysiek te betrekken.
- Besteed aandacht aan de Winti en inheemse culturen.
- Zorg voor gedegen opleiding van gidsen en vermijd sensatieverhalen.

Conclusie en dankwoord

De resultaten van deze enquête hebben een cruciale rol gespeeld in de ontwikkeling van de slavernijgeschiedenis tour door Suriname. We zijn verheugd om te melden dat de tour inmiddels is ontwikkeld en dat de waardevolle input en suggesties van de respondenten in het hart van de tour zijn geïntegreerd. Deze input heeft geleid tot een diepgaande en inclusieve leerervaring die het slavernijverleden van Suriname op een informatieve en empathische manier belicht.

We willen graag onze oprechte dankbaarheid uiten aan alle respondenten die de tijd hebben genomen om hun expertise en persoonlijke inzichten te delen. Uw bijdragen hebben een blijvende impact op de tour en hebben geholpen om een rijke en gedenkwaardige ervaring te creëren voor alle toekomstige deelnemers.

In het bijzonder willen we de volgende personen erkennen die hun waardevolle bijdragen hebben aangegeven en die hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van de tour:

Merlijn Donk
Janny de Heer
Myra Winter
Lianne Damen
Marcel van Kanten
Otto Mende
Marjolijn Flobbe
Xaviera Plet
Mildred Caprino
Eric Kastelein
Rohandie Josephzoon

Uw betrokkenheid en expertise zijn zeer gewaardeerd en hebben bijgedragen aan het succes van dit project. We kijken ernaar uit om de slavernijgeschiedenis tour met trots te presenteren, wetende dat het een waarheidsgetrouw en impactvol verhaal van het slavernijverleden in Suriname biedt, mede dankzij uw waardevolle bijdragen.

Einde van het rapport. Opgemaakt door Melvin Seedorf

Publicatiedatum 22 november 2023